

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

8 iulie 2021(*)

„Trimitere preliminară – Achiziții publice – Atribuire a unui contract de achiziții publice de servicii de tratare a deșeurilor – Directiva 2014/24/UE – Articolele 58 și 70 – Calificarea obligației operatorului de a fi titularul unui consimțământ scris prealabil pentru transferurile de deșeuri transfrontaliere – Condiție de executare a contractului”

În cauza C-295/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă a Lituaniei), prin decizia din 2 iulie 2020, primită de Curte la 2 iulie 2020, în procedura

„Sanresa” UAB

împotriva

Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos,

cu participarea:

„Toksika” UAB,

„Žalvaris” UAB,

„Palemono keramikos gamykla” AB,

„Ekometrija” UAB,

CURTEA (Camera a noua),

compusă din domnul N. Piçarra, președinte de cameră, domnul D. Šváby (raportor) și doamna K. Jürimäe, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru „Žalvaris” UAB, de K. Kačerauskas, advokatas;
- pentru guvernul lituanian, de K. Dieninis și R. Dzikovič, în calitate de agenți;
- pentru guvernul estonian, de N. Grünberg, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de L. Haasbeek, A. Steiblytė, K. Talabér-Ritz și P. Ondrůšek, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 18, 42, 56, 58 și 70 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO 2014, L 94, p. 65), precum și a articolului 2 punctul 35 și a articolelor 3-7, 9 și 17 din Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșuri (JO 2006, L 190, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 16, p. 172).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între „Sanresa” UAB, pe de o parte, și Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (Departamentul de protecție a mediului de pe lângă Ministerul Mediului, Lituania) (denumit în continuare „autoritatea contractantă”), pe de altă parte, în legătură cu decizia acestuia din urmă de a exclude Sanresa de la o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2014/24

- 3 Articolul 18 din Directiva 2014/24, care se referă la „[p]rincipii aplicabile achizițiilor”, prevede:

„(1) Autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Conceptul achiziției nu se poate face cu intenția de excludere a acestuia din domeniul de aplicare al prezentei directive sau [de] restrângere artificială a concurenței. Se consideră că se restrânge artificial concurența în cazul în care conceptul achiziției este făcut cu intenția favorizării sau dezavantajării nejustificate a anumitor operatori economici.

(2) Statele membre adoptă măsurile adecvate pentru a se asigura că, în executarea contractelor de achiziții publice, operatorii economici respectă obligațiile aplicabile în domeniul mediului, social și al muncii instituite prin dreptul Uniunii, prin dreptul național, prin acorduri colective sau prin dispozițiile internaționale de drept în domeniul mediului, social și al muncii enumerate în anexa X.”
- 4 Articolul 42 din această directivă prevede modalitățile potrivit cărora autoritățile contractante pot să formuleze „[s]pecificații tehnice” și să țină seama de acestea la selectarea ofertelor.
- 5 Articolul 49 din directiva menționată, intitulat „Anunțurile de participare”, prevede:

„Anunțurile de participare se utilizează ca mijloc de invitație la procedura concurențială de ofertare pentru toate procedurile, fără a aduce atingere articolului 26 alineatul (5) al doilea paragraf și articolului 32. Anunțurile de participare conțin informațiile prevăzute în anexa V partea C și se publică în conformitate cu articolul 51.”
- 6 Articolul 56 din aceeași directivă, care prevede „[p]rincipiile generale” privind alegerea participanților și atribuirea contractelor, prevede la alineatul (1):

„Contractele se atribuie pe baza criteriilor prevăzute în conformitate cu articolele 67-69, sub rezerva verificării de către autoritatea contractantă, în conformitate cu articolele 59-61, a îndeplinirii tuturor condițiilor următoare:

[...]

- (b) oferta a fost prezentată de un ofertant care nu este exclus în conformitate cu articolul 57 și care îndeplinește criteriile de selecție prevăzute de autoritatea contractantă în conformitate cu articolul 58 și, dacă este cazul, regulile și criteriile nediscriminatorii menționate la articolul 65.

Autoritățile contractante pot decide să nu atribuie un contract ofertantului care a depus oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic dacă stabilesc că oferta nu este conformă cu obligațiile aplicabile menționate la articolul 18 alineatul (2).”

7 Articolul 58 din Directiva 2014/24, intitulat „Criterii de selecție”, prevede:

„(1) Criteriile de selecție se pot referi la:

- (a) capacitatea de exercitare a activității profesionale;
- (b) situația economică și financiară;
- (c) capacitatea tehnică și profesională.

Autoritățile contractante pot impune operatorilor economici doar criteriile menționate la alineatele (2), (3) și (4) drept cerințe de participare. Autoritățile contractante limitează eventualele cerințe de participare la cele care sunt adecvate pentru a garanta că un candidat sau ofertant are capacitatea juridică și financiară și competențele tehnice și profesionale pentru a executa contractul care urmează să fie atribuit. Toate cerințele trebuie să aibă legătură cu obiectul contractului și să fie proporționale cu acesta.

(2) În ceea ce privește capacitatea de exercitare a activității profesionale, autoritățile contractante pot impune operatorilor economici obligația de a fi înscrși în unul dintre registrele profesionale sau comerciale din statul membru de stabilire, care figurează în anexa XI, sau de a se conforma oricăror cerințe stabilite în respectiva anexă.

Pentru procedurile de achiziții publice de servicii, în cazul în care operatorii economici au nevoie de o autorizație specială sau trebuie să fie membri ai unei anumite organizații pentru a putea presta serviciile în cauză în țara lor de origine, autoritatea contractantă le poate solicita să demonstreze că dețin o astfel de autorizație sau că aparțin unei astfel de organizații.

(3) În ceea ce privește situația economică și financiară, autoritățile contractante pot impune cerințe care să asigure faptul că operatorii economici dispun de capacitatea economică și financiară necesare pentru a executa contractul. În acest scop, autoritățile contractante pot solicita, în special, ca operatorii economici să aibă o cifră de afaceri anuală minimă, inclusiv o anumită cifră de afaceri minimă în domeniul la care se referă contractul. În plus, autoritățile contractante pot solicita ca operatorii economici să furnizeze informații privind evidențele lor anuale care să arate, de exemplu, raportul între active și pasive. Acestea pot solicita, de asemenea, o asigurare la nivel adecvat împotriva riscurilor profesionale.

Cifra de afaceri anuală minimă impusă operatorilor economici nu depășește de două ori valoarea estimată a contractului, cu excepția cazurilor bine justificate, precum cele legate de riscurile speciale aferente naturii lucrărilor, a serviciilor sau a produselor. Autoritatea contractantă indică principalele motive pentru o astfel de cerință în documentele achiziției sau în raportul individual menționat la articolul 84.

De exemplu, raportul între active și pasive poate fi luat în considerare atunci când autoritatea contractantă precizează metodele și criteriile pentru această luare în considerare în documentele achiziției. Aceste metode și criterii sunt transparente, obiective și nediscriminatorii.

Atunci când un contract este împărțit în loturi, prezentul articol se aplică pentru fiecare lot individual. Cu toate acestea, autoritatea contractantă poate stabili cifra de afaceri anuală minimă impusă operatorilor

economici cu referire la grupuri de loturi, în cazul în care ofertantului câștigător îi sunt atribuite mai multe loturi care trebuie executate în același timp.

În cazul în care urmează să se atribuiască contracte bazate pe un acord-cadru în urma reluării competiției, cifra de afaceri anuală maximă menționată la paragraful al doilea al acestui alineat se calculează în funcție de dimensiunea maximă anticipată a contractelor specifice care vor fi executate în același timp sau, dacă aceasta nu este cunoscută, pe baza valorii estimate a acordului-cadru. În cazul unor sisteme dinamice de achiziții, cifra de afaceri anuală maximă menționată la al doilea paragraf se calculează pe baza dimensiunii maxime anticipate a contractelor specifice care urmează să fie atribuite în cadrul sistemului respectiv.

(4) În ceea ce privește capacitatea tehnică și profesională, autoritățile contractante pot impune cerințe care să asigure faptul că operatorii economici dețin experiența și resursele umane și tehnice necesare pentru a executa contractul la un standard de calitate corespunzător.

Autoritățile contractante pot impune, în special, ca operatorii economici să aibă un nivel suficient de experiență demonstrată prin referințe adecvate din cadrul contractelor executate în trecut. O autoritate contractantă poate presupune că un operator economic nu deține capacitățile profesionale necesare în cazul în care autoritatea contractantă a constatat că operatorul economic se află într-o situație de conflict de interese care ar putea afecta în mod negativ executarea contractului.

[...]

8 Anexa XII la această directivă, intitulată „Mijloace de dovedire a îndeplinirii criteriilor de selecție”, menționează la litera (g) din partea II, printre mijloacele de dovedire a capacităților tehnice ale operatorilor economici menționați la articolul 58 din această directivă, „precizarea măsurilor privind managementul de mediu pe care operatorul economic le va putea aplica pe parcursul executării contractului”.

9 Potrivit articolului 70 din Directiva 2014/24, intitulat „Condiții de executare a contractului”:

„Autoritățile contractante pot stabili condiții speciale privind executarea unui contract, cu condiția ca acestea să fie legate de obiectul contractului în sensul articolului 67 alineatul (3) și să fie indicate în invitația la procedura concurențială de ofertare sau în documentele achiziției. Aceste condiții pot include aspecte economice, legate de inovare, de mediu, sociale sau legate de ocuparea forței de muncă.”

10 Intitulată „Informații care trebuie incluse în anunțuri”, anexa V la această directivă cuprinde o parte C, consacrată „[i]nformații[lor] care trebuie incluse în anunțurile de participare (menționate la articolul 49)”, al cărei punct 17 prevede:

„Condițiile speciale [căror le] este supusă realizarea contractului, după caz.”

Regulamentul nr. 1013/2006

11 Articolul 2 din Regulamentul nr. 1013/2006 definește, la punctul 35, „transferul ilegal” de deșeuri după cum urmează:

„În sensul prezentului regulament:

[...]

35. «transfer ilegal» reprezintă orice transfer de deșeuri efectuat:

- (a) fără notificarea tuturor autorităților competente în cauză în conformitate cu prezentul regulament sau
- (b) fără acordul autorităților competente în cauză în conformitate cu prezentul regulament sau

- (c) cu acordul autorităților competente în cauză obținut prin falsificare sau fraudă sau
- (d) într-un mod nespecificat propriu-zis în notificare sau în documentele de circulație sau

[...]"

12 Titlul II din acest regulament, denumit „Transferuri în interiorul [Uniunii] cu sau fără tranzit prin țări terțe”, cuprinde articolele 3-32 din acesta. Sub titlul „Cadru procedural general”, articolul 3 din regulamentul menționat prevede la alineatul (1):

„În conformitate cu dispozițiile prezentului titlu, transferurile următoarelor deșeurii fac obiectul procedurii de notificare și a acordului preliminar scris:

- (a) în cazul în care sunt destinate operațiunilor de eliminare:
toate deșeurile;
- (b) în cazul în care sunt destinate operațiunilor de recuperare:
 - (i) deșeurile enumerate la anexa IV, care include, *inter alia*, deșeurile enumerate la anexele II și VIII la Convenția de la Basel;
 - (ii) deșeurile enumerate la anexa IVA;
 - (iii) deșeurile neclasificate la o rubrică unică în una dintre anexele III, IIIB, IV sau IVA;
 - (iv) amestecurile de deșeurii neclasificate la o rubrică unică în una dintre anexele III, IIIB, IV sau IVA, cu excepția cazului în care sunt enumerate la anexa IIIA.”

13 Potrivit articolului 4 din același regulament, intitulat „Notificarea”:

„Atunci când notificatorul intenționează să transfere deșeurii, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) litera (a) sau (b), acesta trebuie să prezinte autorității competente de expediere și prin intermediul acesteia o notificare prealabilă scrisă, iar în cazul în care prezintă o notificare generală, să respecte dispozițiile articolului 13.

Atunci când se prezintă o notificare, trebuie să se îndeplinească următoarele cerințe:

1. documentele de notificare și circulație:

Notificarea se efectuează pe baza următoarelor documente:

- (a) documentul de notificare prevăzut la anexa IA și
- (b) documentul de circulație prevăzut la anexa IB.

Atunci când depune o notificare, notificatorul completează documentul de notificare și, după caz, documentul de circulație.

Atunci când notificatorul nu este producătorul inițial în conformitate cu articolul 2 punctul 15 litera (a) punctul (i), acesta garantează că producătorul sau una dintre persoanele menționate la articolul 2 punctul 15 litera (a) punctul (ii) sau (iii), atunci când este posibil, semnează, de asemenea, documentul de notificare prevăzut la anexa IA.

Autoritatea competentă de expediere emite notificatorului documentul de notificare și documentul de circulație;

2. informații și documentație în documentele de notificare și circulație:

Notificatorul furnizează în documentul de notificare sau ca anexă la acesta informațiile și documentația menționate la anexa II partea 1. Notificatorul furnizează în documentul de circulație sau ca anexă la acesta informațiile și documentația menționate la anexa II partea 2, la data efectuării notificării, în măsura în care acest lucru este posibil.

Se consideră că o notificare este efectuată în mod corespunzător atunci când autoritatea competentă de expediere constată că documentul de notificare și documentul de circulație au fost completate în conformitate cu primul paragraf;

3. informații și documentație suplimentare:

În cazul în care una dintre autoritățile competente în cauză solicită acest lucru, notificatorul furnizează informații și documentație suplimentare. O listă cu informațiile și documentația suplimentare care pot fi solicitate este prevăzută la anexa II partea 3.

Se consideră că o notificare a fost completată în mod corespunzător atunci când autoritatea competentă de destinație constată că documentul de notificare și documentul de circulație au fost completate și că notificatorul a pus la dispoziția acesteia informațiile și documentația menționate la anexa II părțile 1 și 2, precum și orice informații și documentație suplimentare solicitate în conformitate cu prezentul alineat și prevăzute la anexa II partea 3;

4. încheierea unui contract între notificator și destinatar:

Notificatorul încheie cu destinatarul, în conformitate cu articolul 5, un contract privind recuperarea sau eliminarea deșeurilor notificate.

Dovada contractului respectiv sau o declarație care certifică existența acestuia în conformitate cu anexa IA se furnizează autorităților competente în cauză la data notificării. La solicitarea autorității competente în cauză, notificatorul sau destinatarul îi furnizează acesteia o copie a contractului sau o dovadă a existenței acestuia;

5. constituirea unei garanții financiare sau a unei asigurări echivalente:

Se constituie o garanție financiară sau asigurare echivalentă în conformitate cu articolul 6. În acest sens, notificatorul face o declarație prin completarea părții corespunzătoare din documentul de notificare prevăzut la anexa IA.

Garanția financiară sau asigurarea echivalentă (sau, în cazul în care autoritatea competentă permite acest lucru, dovada garanției sau a asigurării respective sau o declarație care certifică existența acesteia) se furnizează ca parte din documentul de notificare la data efectuării notificării sau, în cazul în care autoritatea competentă permite acest lucru, la o dată anterioară începerii transferului, în temeiul legislației interne;

6. domeniul de aplicare al notificării:

Notificarea are ca obiect transferul de deșuri de la locul inițial de expediere, inclusiv recuperarea sau eliminarea intermediară sau definitivă a acestora.

În cazul în care se desfășoară operațiuni intermediare sau definitive într-o altă țară decât prima țară de destinație, operațiunea definitivă și destinația acesteia sunt indicate în notificare și se aplică articolul 15 litera (f).

Fiecare notificare se referă la un singur cod de identificare a deșeurilor, cu excepția:

- (a) deșeurilor care nu sunt clasificate la o rubrică unică la una dintre anexele III, IIIB, IV sau IVA. În acest caz, se specifică numai un tip de deșeu;
- (b) amestecurilor de deșeuri care nu sunt clasificate la o rubrică unică la una dintre anexele III, IIIB, IV sau IVA, cu excepția cazului în care sunt menționate la anexa IIIA. În acest caz, codul fiecărei fracțiuni de deșeu se specifică în ordinea importanței acestora.”

14 Articolul 11 din Regulamentul nr. 1013/2006, intitulat „Obiecții împotriva transferurilor de deșeuri destinate eliminării”, prevede la alineatul (1):

„Atunci când se depune o notificare privind un transfer planificat de deșeuri destinate eliminării, autoritățile competente de destinație și expediere pot prezenta obiecții motivate în termen de 30 de zile de la data transmiterii confirmării de către autoritatea competentă de destinație, în conformitate cu articolul 8, pe baza unuia sau mai multor motive enumerate în continuare, în conformitate cu tratatul [FUE]:

- (a) transferul sau eliminarea planificate nu sunt în conformitate cu măsurile adoptate pentru punerea în aplicare a principiilor proximității, priorității de recuperare și autosuficienței la nivel comunitar și la nivel național în conformitate cu Directiva 2006/12/CE, pentru interzicerea totală sau parțială sau obiectarea sistematică împotriva transferurilor de deșeuri sau
- (b) transferul sau eliminarea planificate nu sunt în conformitate cu legislația internă privind protecția mediului, ordinea publică, siguranța publică sau protecția sănătății în ceea ce privește acțiunile care se desfășoară în țara care obiectează sau

[...]”

15 Intitulat „Modificări ale transferului după acord”, articolul 17 din acest regulament prevede:

„(1) În cazul în care se efectuează o modificare semnificativă privind detaliile și/sau condițiile transferului aprobat, inclusiv modificări privind cantitatea prevăzută, ruta, traseul, data transferului sau [transportatorul], notificatorul informează de îndată autoritățile competente în cauză și destinatarul de acest lucru și, în măsura în care este posibil, înainte de începerea transferului.

(2) În astfel de cazuri, se prezintă o nouă notificare, cu excepția cazului în care toate autoritățile competente în cauză consideră că modificările propuse nu necesită o nouă notificare.

(3) Atunci când modificările respective implică alte autorități competente decât cele implicate în notificarea inițială, se prezintă o nouă notificare.”

Dreptul lituanian

16 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Legea Republicii Lituania privind achizițiile publice), în versiunea aplicabilă în cauza principală (denumită în continuare „Legea privind achizițiile publice”), prevede la articolul 35, intitulat „Conținutul documentelor achiziției”:

„1. Autoritatea contractantă furnizează în documentele achiziției toate informațiile privind condițiile și procedurile achiziției.

2. Documentele achiziției trebuie:

- 1) să precizeze cerințele privind elaborarea ofertelor;
- 2) să precizeze motivele pentru excluderea furnizorilor, cerințele legate de calificare și, după caz, standardele sistemului de management al calității și/sau standardele sistemului de management de mediu necesare, inclusiv cerințele pentru membrii individuali ai unui grup de furnizori care depun o cerere comună de participare sau o ofertă comună;

- 3) să informeze că, în cazul în care calificarea furnizorului pentru dreptul de a exercita activitatea relevantă nu a fost verificată sau nu a fost verificată pe deplin, furnizorul se angajează față de autoritatea contractantă că respectivul contract de achiziții publice va fi executat numai de persoane care dețin un astfel de drept;

[...]

- 5) să stabilească o listă de documente care confirmă lipsa motivelor de excludere a furnizorilor, respectarea cerințelor privind calificarea și, dacă este cazul, respectarea standardelor sistemului de management al calității și/sau a standardelor sistemului de management de mediu necesare, să informeze că furnizorul trebuie să depună un document european de achiziție unic (DUME) în conformitate cu cerințele stabilite la articolul 50 din prezenta lege și, în cadrul unei proceduri deschise, să precizeze dacă opțiunea prevăzută la articolul 59 alineatul 4 din prezenta lege de a evalua mai întâi oferta depusă de furnizor și de a examina ulterior dacă îndeplinește condițiile referitoare la calificare este aplicabilă;

[...]

- 8) să precizeze denumirea și cantitatea (volumul) bunurilor, serviciilor sau lucrărilor, natura serviciilor care trebuie furnizate împreună cu bunurile și termenele pentru furnizarea bunurilor sau serviciilor sau pentru executarea lucrărilor;

[...]

- 13) să precizeze condițiile contractuale propuse de autoritatea contractantă și (sau) proiectul de contract în conformitate cu articolul 87 din prezenta lege, dacă a fost deja redactat. În cazul în care se prevede încheierea unui acord-cadru, documentele achiziției trebuie să cuprindă și condițiile acordului-cadru și (sau) proiectul de acord-cadru, în cazul în care a fost deja redactat;

[...]

- 19) să precizeze termenul, locul și modul de prezentare a ofertelor;

[...]

4. Autoritatea contractantă întocmește documentele achiziției în conformitate cu dispozițiile prezentei legi. Documentele achiziției trebuie să fie precise, clare și lipsite de ambiguitate, astfel încât furnizorii să poată depune oferte, iar autoritatea contractantă să poată procura ceea ce îi este necesar.”

17 Articolul 40 din această lege, intitulat „Prezentarea cererilor de participare și a ofertelor”, prevede:

„1. Autoritatea contractantă trebuie să stabilească un termen suficient de lung pentru depunerea cererilor de participare și a ofertelor, pentru a permite furnizorului să își pregătească și să depună cererile de participare și ofertele într-un mod adecvat și în timp util. Acest termen nu poate fi inferior termenelor de depunere a cererilor de participare și a ofertelor celor mai scurte prevăzute la articolele 60, 62, 65, 69 și 74 din prezenta lege. Autoritatea contractantă stabilește acest termen ținând seama de complexitatea contractului și de timpul necesar pentru formularea cererilor de participare și a ofertelor.

[...]

3. În cazul în care ofertele nu pot fi făcute decât în urma unei vizite a locurilor de prestare a serviciilor sau de realizare a lucrărilor ori după ce a luat cunoștință la fața locului de condițiile stabilite în documentele achiziției, autoritatea contractantă stabilește un termen de depunere a ofertelor mai lung decât cele prevăzute la articolele 60, 62, 65, 69 și 74 din prezenta lege, pentru ca toți furnizorii interesați să aibă posibilitatea de a lua cunoștință de toate informațiile necesare pentru elaborarea ofertelor lor.

4. Autoritatea contractantă prelungește termenele pentru primirea ofertelor, astfel încât toți furnizorii care doresc să participe la procedură să poată avea cunoștință de toate informațiile necesare pentru prezentarea ofertelor, în următoarele cazuri:

- 1) atunci când, din indiferent ce motiv, informațiile suplimentare nu se transmit cu cel puțin șase zile înainte de termenul stabilit pentru primirea ofertelor, deși au fost solicitate de operatorul economic în timp util, sau cu cel puțin patru zile înainte, în cazul unei proceduri simplificate. În cazul unei proceduri deschise, restrânse sau concurențiale cu negociere accelerată, prevăzută la articolul 60 alineatul 3 și la articolul 62 alineatul 7 din prezenta lege, acest termen este de patru zile, în cadrul unei proceduri simplificate accelerate, de trei zile;
- 2) în cazul în care se modifică semnificativ documentele achiziției.

5. Autoritatea contractantă prelungește termenul de depunere a ofertelor în cazurile prevăzute la alineatul 4 al prezentului articol, ținând seama de importanța informațiilor sau de modificarea adusă documentelor achiziției. În cazul în care informațiile suplimentare nu au fost solicitate în timp util sau importanța lor în vederea pregătirii ofertelor reprezentative este nesemnificativă, autoritățile contractante nu sunt obligate să prelungească termenele.

[...]"

18 Potrivit articolului 47 din legea menționată, intitulat „Verificarea calificărilor furnizorului”:

„1. Autoritatea contractantă trebuie să verifice dacă furnizorul este competent, de încredere și capabil să respecte condițiile achiziției publice și, prin urmare, aceasta are dreptul să precizeze, într-un anunț de participare sau în alte documente ale achiziției publice, cerințele privind calificarea necesare în cazul candidaților sau al ofertanților și documentele sau informațiile care confirmă respectarea cerințelor respective. Cerințele privind calificarea candidaților sau a ofertanților stabilite de autoritatea contractantă nu pot restricționa în mod artificial concurența și este necesar să fie proporționale și legate de obiectul contractului, precise și clare. La verificarea calificărilor furnizorilor, se iau în considerare în mod opțional următoarele:

- 1) dreptul de a exercita activitatea vizată;
- 2) capacitățile financiare și economice;
- 3) capacitățile tehnice și profesionale.

2. Autoritatea contractantă are dreptul să solicite în documentele achiziției ca furnizorul să aibă dreptul de a exercita activitățile necesare pentru executarea contractului. În procedurile de achiziții publice de servicii, aceasta poate solicita ca furnizorii să dețină o autorizație specială sau să fie membri ai unei anumite organizații dacă acest lucru este necesar în cazul celor care urmăresc să furnizeze serviciile respective în țara lor de origine.

[...]"

Litigiul principal și întrebările preliminare

19 La 7 octombrie 2018, autoritatea contractantă a publicat un anunț privind o procedură internațională deschisă pentru achiziționarea unor servicii de gestionare a deșeurilor periculoase.

20 Pentru a preveni apariția unei catastrofe ecologice, autoritatea contractantă a arătat, la punctul 9 din această cerere de ofertă, că era necesar să se pună capăt rapid exploatării unei instalații cu risc ridicat în care erau depozitate deșeuri periculoase și ca acestea să fie tratate rapid. La punctul 11 din cererea menționată, ea a arătat că deșeurile respective erau stocate în aer liber, în recipiente care se degradau, puse

direct pe pământ, clădite unele peste altele și afectate de greutate. În plus, aceste deșeuri ar conține produse chimice periculoase și accesibile unor persoane neautorizate. Potrivit autorității contractante, aceste împrejurări ar justifica recurgerea la procedura accelerată și reducerea termenului de depunere a ofertelor.

- 21 Punctul 23 din cererea de ofertă în discuție în litigiul principal stabilea condițiile referitoare la calificare pe care ofertanții trebuiau să le îndeplinească la data limită stabilită pentru depunerea ofertelor. Autoritatea contractantă a indicat că numai ofertantul clasat pe prima poziție va fi obligat să prezinte documentele care atestă calificarea sa, astfel cum sunt indicate în tabelul care figurează la punctul menționat. În plus, în ipoteza în care calificarea ofertantului cu privire la dreptul de a exercita activitatea vizată nu ar fi fost verificată sau nu ar fi fost verificată în totalitate, ofertantul trebuia să se angajeze față de autoritatea contractantă ca numai persoanele care au acest drept să execute contractul.
- 22 Cererea de ofertă în discuție în litigiul principal permitea, în plus, ofertanților să viziteze terenul respectiv înainte de a-și prezenta oferta. Cu toate acestea, din cauza imposibilității de a avea acces la un număr mare de containere și de a le determina nivelul de umplere, cantitatea efectivă de deșeuri periculoase era necunoscută.
- 23 Autoritatea contractantă a primit patru oferte. Una dintre ele a fost prezentată de Sanresa, în calitatea sa de conducător al unei asocieri temporare de întreprinderi lituaniene. Această ofertă desemna doi subcontractanți, care erau stabiliți în Danemarca și, respectiv, în Republica Cehă.
- 24 La 22 noiembrie 2018, autoritatea contractantă a solicitat Sanresa să îi furnizeze, în termen de cinci zile lucrătoare, informații suplimentare pentru a-și clarifica oferta, referitoare în special la repartizarea diferitor operațiuni de gestionare a deșeurilor între partenerii și subcontractanții săi, precum și la aspectul care dintre subcontractanții săi dispunea de o autorizație de transfer internațional de deșeuri.
- 25 La 7 decembrie 2018, autoritatea contractantă a indicat Sanresa, pe de o parte, că transferul internațional de deșeuri era, potrivit Regulamentului nr. 1013/2006, condiționat de obținerea unei autorizații prealabile din partea autorităților statelor vizate de acesta și, pe de altă parte, că niciunul dintre operatorii economici pe care îi menționase nu era titularul unei asemenea autorizații. În consecință, autoritatea contractantă a permis Sanresa să remedieze aceste carențe până la 17 decembrie 2018, acordându-i posibilitatea de a-și completa oferta sau de a prezenta o nouă listă cu subcontractanți.
- 26 La 26 februarie 2019, autoritatea contractantă a decis totuși să pună capăt procedurii de cerere de ofertă, pentru motivul că cererea de ofertă în discuție în litigiul principal era lipsită de claritate, dar a revenit asupra acestei decizii la 18 martie 2019. A doua zi, aceasta a informat în scris Sanresa că dispunea de un termen de 40 de zile pentru a furniza o autorizație de transfer internațional de deșeuri sau pentru a schimba subcontractantul.
- 27 Autoritatea contractantă a respins oferta Sanresa la 21 mai 2019, pentru motivul că aceasta din urmă, nefiind titulara autorizației de a efectua transferuri internaționale de deșeuri impuse de Regulamentul nr. 1013/2006, nu demonstrase că dispunea de dreptul de a exercita activitatea vizată.
- 28 La 30 mai 2019, Sanresa a introdus o reclamație împotriva respingerii ofertei sale, susținând că îndeplinea condiția privind calificarea furnizorilor astfel cum rezulta din condițiile cererii de ofertă. Sanresa considera că aceste condiții nu impuneau ca oferta să fie însoțită de consimțământul autorităților naționale pentru un transfer internațional de deșeuri. Întrucât reclamația sa a fost respinsă, ea a formulat o cale de atac jurisdicțională care a fost respinsă atât în primă instanță, cât și în apel. Sanresa a formulat atunci recurs la Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă a Lituaniei).
- 29 Potrivit acestei instanțe, se ridică în principal problema calificării clauzei din cererea de ofertă potrivit căreia ofertantul este obligat să prezinte în cursul procedurii de atribuire a unui contract de achiziții consimțământul autorităților competente pentru transferul internațional de deșeuri în conformitate cu Regulamentul nr. 1013/2006, părțile având poziții opuse cu privire la aspectul dacă această clauză prevede o condiție referitoare la calificarea ofertanților sau o condiție de executare a contractului care va fi încheiat.

- 30 Instanța menționată arată, mai întâi, că părțile din litigiul principal consideră că această clauză nu impune în mod expres ca consimțământul autorităților competente pentru transferul internațional de deșeuri să fie anexat la ofertă.
- 31 În continuare, ca și Sanresa, instanța de trimitere apreciază că obligația de a prezenta acest consimțământ nu se referă la calificarea ofertantului, ci la executarea contractului. Deși specificațiile tehnice trebuie să fie suficient de precise pentru a permite ofertanților să determine obiectul contractului, iar autoritățile contractante să îl atribuie, aceasta din urmă ar fi definit în mod imprecis obiectul contractului, și anume compoziția deșeurilor periculoase care trebuie eliminate și codul acestora. Astfel, ar fi fost imposibil, prin ipoteză, să se furnizeze toate aceste informații cu ocazia depunerii ofertei.
- 32 De altfel, o situație în care autoritatea contractantă nu ar descrie în mod exhaustiv obiectul contractului ar putea fi de asemenea incompatibilă cu Regulamentul nr. 1013/2006, din moment ce legalitatea unui transfer de deșeuri depinde în special de respectarea condițiilor inițiale, în raport cu care a fost acordat consimțământul pentru transfer. Mai precis, articolul 17 din acest regulament ar impune ca procedura de notificare să fie reîncepută în ipoteza în care compoziția și cantitatea efectivă a tuturor deșeurilor periculoase s-ar clarifica în cursul executării contractului.
- 33 În plus, instanța de trimitere arată că regulamentul menționat, în special articolul 11 alineatul (1) litera (b) din acesta, ar recunoaște autorităților competente ale statelor de expediere, de destinație și de tranzit o largă putere de apreciere pentru a formula, în special pentru motive întemeiate pe legislația națională sau pe ordinea publică, obiecții cu privire la transferul de deșeuri destinate eliminării sau recuperării. Ar exista, așadar, un risc care nu este neglijabil ca ofertantul declarat câștigător al contractului de transfer de deșeuri să fie plasat în imposibilitatea legală de a executa contractul. În aceste condiții, instanța menționată are îndoieli cu privire la necesitatea ca riscul unui refuz al consimțământului să revină autorităților contractante care ar fi ales un ofertant câștigător și ar fi încheiat contractul cu acesta.
- 34 În sfârșit, instanța de trimitere arată că autoritatea contractantă în discuție în litigiul principal, prevăzând la punctul 23.1.2 din condițiile cererii de ofertă că, „în ipoteza în care calificarea ofertantului cu privire la dreptul de a exercita activitatea vizată nu a fost verificată sau nu a fost verificată integral, ofertantul se angajează față de autoritatea contractantă ca numai persoanele care au acest drept să execute contractul”, care este redactat în termeni identici cu cei ai articolului 35 alineatul 2 punctul 3 din Legea privind contractele de achiziții publice, a impus o condiție privind capacitatea subcontractanților de a executa contractul.
- 35 În această privință, instanța de trimitere arată că, până în anul 2017, nicio cerință cu privire la dreptul ofertanților de a exercita activitatea vizată de contract nu era prevăzută în cererile de ofertă, astfel încât revenea ofertanților sarcina de a stabili, în raport cu definirea obiectului contractului, precum și cu specificațiile tehnice, toate certificatele, autorizațiile și atestările necesare pentru a demonstra că erau titulari ai dreptului specific impus.
- 36 Această instanță precizează că, începând cu o hotărâre din 14 februarie 2017 care marchează un reviriment, consideră că autoritățile contractante nu pot respinge oferte pentru motivul că nu îndeplinesc cerințe care nu au fost făcute publice, chiar dacă aceste cerințe decurgeau din norme juridice imperative. În plus, dacă cerințele referitoare la dreptul de a exercita activitatea vizată impuse de legi speciale nu erau clar precizate în condițiile contractului, iar ofertanții nu le îndeplineau, aceștia ar trebui să poată remedia deficiențele ofertei lor, ceea ce include posibilitatea de a desemna, chiar și după data limită de prezentare a ofertelor, un nou partener sau subcontractant pentru executarea contractului.
- 37 Instanța de trimitere adaugă că, prin Legea privind contractele de achiziții publice, care asigură transpunerea Directivei 2014/24, legiuitorul lituanian a dorit să evite ca autoritățile contractante să poată respinge oferte din cauza lipsei capacității ofertanților, deși condițiile de capacitate nu fuseseră enunțate în mod clar în documentele achiziției. În acest scop, ea arată că articolul 35 alineatul 2 punctul 3 din Legea privind achizițiile publice prevede în prezent în mod expres că autoritățile contractante au dreptul de a nu verifica sau de a nu verifica integral capacitățile în cauză ale furnizorilor.

38 Instanța de trimitere ridică totuși problema dacă puterea nelimitată recunoscută astfel autorităților contractante de a nu verifica dacă ofertanții au într-adevăr dreptul de a exercita activitatea vizată este conformă cu principiile transparenței și protecției încrederii legitime, precum și cu o organizare rațională a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice.

39 În acest context, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă a Lituaniei) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 18 alineatul (2), articolul 56 alineatul (1) primul paragraf litera (b), articolul 56 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 58 alineatul (1) litera (a) și articolul 58 alineatul (2) al doilea paragraf din Directiva 2014/24, precum și articolele 3-6 și alte dispoziții din Regulamentul nr. 1013/2006 (împreună sau separat, dar fără limitare la acestea) se impune să fie interpretate în sensul că consimțământul acordat unui operator economic, care este necesar pentru a transfera deșeuri dintr-un stat membru al Uniunii Europene în altul, trebuie calificat ca fiind o cerință pentru executarea unui contract, iar nu o cerință privind dreptul de exercitare a activității vizate?
- 2) În cazul în care consimțământul menționat anterior pentru transferul de deșeuri trebuie considerat ca fiind un criteriu de selecție a furnizorului (capacitatea de exercitare a activității profesionale), principiul transparenței și principiul concurenței loiale prevăzute la articolul 18 alineatul (1) primul și al doilea paragraf din Directiva 2014/24, la articolul 58 alineatul (1) litera (a) și la articolul 58 alineatul (2) al doilea paragraf din această directivă, principiul liberei circulații a persoanelor, a bunurilor și a serviciilor consacrat la articolul 26 alineatul (2) TFUE și articolele 7-9 din Regulamentul nr. 1013/2006 (împreună sau separat, dar fără limitare la acestea) se impune să fie interpretate și aplicate în sensul că cerințele pentru achizițiile publice de servicii de gestionare a deșeurilor, în special cele referitoare la termenele pentru depunerea ofertelor, trebuie să creeze pentru furnizorii interni sau străini care urmăresc să transporte deșeuri peste frontierele statelor membre ale Uniunii Europene condiții care permit participarea liberă la asemenea proceduri de achiziții publice și acestora trebuie să li se permită printre altele să prezinte consimțământul menționat anterior dacă a fost acordat la o dată ulterioară termenului pentru depunerea ofertelor?
- 3) În cazul în care consimțământul menționat anterior pentru transferul de deșeuri, în conformitate cu articolul 49, cu anexa V partea C punctul 17 și cu articolul 70 din Directiva 2014/24, se impune să fie considerat ca fiind o cerință pentru executarea unui contract de achiziții publice, principiile aplicabile achizițiilor publice stabilite la articolul 18 din această directivă și procedura generală de atribuire a contractelor prevăzută la articolul 56 din cuprinsul său trebuie interpretate în sensul că în cadrul procedurilor de achiziții publice oferta unui participant care nu a prezentat consimțământul respectiv nu poate fi respinsă?
- 4) Articolul 18, articolul 56 alineatul (1) primul paragraf litera (b), articolul 58 alineatul (1) primul paragraf litera (a) și articolul 58 alineatul (2) din Directiva 2014/24 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale potrivit căreia autoritățile contractante au dreptul să stabilească în prealabil în documentele achiziției publice o procedură de evaluare a ofertelor în cadrul căreia dreptul furnizorilor de a desfășura o activitate (capacitatea de exercitare a activității profesionale) este verificat parțial sau nu este verificat deloc, deși deținerea acestui drept este o condiție prealabilă pentru executarea legală a contractului de achiziții publice și autoritatea contractantă poate cunoaște dinainte necesitatea existenței dreptului respectiv?
- 5) Articolul 18 și articolul 42 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/24, articolul 2 punctul 35 și articolele 5 și 17 din Regulamentul nr. 1013/2006, precum și alte dispoziții din acest regulament trebuie interpretate în sensul că, în cazul achiziției de servicii de gestionare a deșeurilor, autoritățile contractante pot obține legal asemenea servicii numai dacă definesc în mod clar și precis în documentele achiziției publice cantitatea și compoziția deșeurilor, precum și alte condiții importante pentru executarea contractului (de exemplu ambalarea)?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 40 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 18 alineatul (2), precum și articolele 58 și 70 din Directiva 2014/24 trebuie interpretate în sensul că, în cadrul unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziții publice de servicii de gestionare a deșeurilor, obligația unui operator economic care dorește să transfere deșeuri dintr-un stat membru în alt stat de a dispune, în conformitate în special cu articolul 2 punctul 35 și cu articolul 3 din Regulamentul nr. 1013/2006, de consimțământul autorităților competente ale statelor vizate de acest transfer constituie o condiție privind capacitatea de exercitare a acestei activități profesionale sau o condiție de executare a acestui contract.
- 41 În primul rând, din articolul 56 alineatul (1) litera (b), precum și din articolele 57 și 58 din Directiva 2014/24 rezultă că autoritățile contractante nu pot impune drept condiții de participare la o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice decât criteriile calitative de selecție. Astfel cum reiese din articolul 58 alineatul (1) al doilea paragraf din directiva menționată, aceste criterii sunt cele prevăzute la alineatele (2)-(4) ale acestui articol și se referă la capacitatea de exercitare a activității profesionale, la situația economică și financiară, precum și la capacitatea tehnică și profesională.
- 42 În speță trebuie să se stabilească dacă obligația de obținere a consimțământului autorităților competente pentru a putea transfera deșeuri periculoase dintr-un stat membru în alt stat, impusă în contractul în discuție în litigiul principal, poate fi legată de una dintre cele trei categorii de criterii calitative de selecție enumerate la articolul 58 alineatul (1) primul paragraf literele (a)-(c) din directiva menționată și concretizate la alineatele (2)-(4) ale acestui articol.
- 43 Articolul 58 alineatul (2) din Directiva 2014/24, referitor la capacitatea unui operator economic de exercitare a activității profesionale vizate de un contract de achiziții publice, permite autorităților contractante să solicite în acest sens înscrierea operatorilor economici în unul dintre registrele profesionale sau comerciale din statul membru de stabilire. Pentru procedurile de achiziții publice de servicii, în cazul în care operatorii economici au nevoie de o autorizație specială sau trebuie să fie membri ai unei anumite organizații pentru a putea presta serviciile în cauză în țara lor de origine, autoritatea contractantă le poate solicita să demonstreze că dețin o astfel de autorizație sau că aparțin unei asemenea organizații.
- 44 Or, obligația de a obține consimțământul autorităților competente vizate pentru a putea transfera deșeuri dintr-un stat membru în alt stat nu poate fi asimilată nici celei de a fi înscris într-un registru profesional sau comercial dintr-un stat membru, nici celei de a fi titular al unei autorizații speciale sau membru al unei anumite organizații.
- 45 Rezultă astfel că obligația de a obține un asemenea consimțământ nu ține de capacitatea de exercitare a activității profesionale, în sensul articolului 58 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din directiva menționată.
- 46 Această obligație nu are legătură nici cu situația economică și financiară a unui operator economic, în sensul articolului 58 alineatul (1) primul paragraf litera (b) din aceeași directivă.
- 47 Se mai ridică problema dacă obligația menționată poate face parte din capacitatea tehnică și profesională, în sensul literei (c) a acestei dispoziții. Articolul 58 alineatul (4) din Directiva 2014/24 prevede că autoritățile contractante pot condiționa participarea operatorilor economici la o procedură de achiziții publice de respectarea cerinței ca acești operatori să dețină experiența și resursele umane și tehnice necesare pentru a executa contractul la un standard de calitate corespunzător. Autoritățile contractante pot impune în special ca operatorii economici să aibă un nivel suficient de experiență, demonstrată prin referințe adecvate din cadrul contractelor executate în trecut.

- 48 Aprecierea capacității tehnice și profesionale a unui candidat sau a unui ofertant se bazează, așadar, printre altele, pe o evaluare retrospectivă a experienței dobândite de operatori cu ocazia executării contractelor anterioare, după cum atestă cele două referiri la experiența cuprinse la articolul 58 alineatul (4) din această directivă.
- 49 Astfel, obligația de a obține consimțământul autorităților competente vizate pentru a putea transfera deșuri dintr-un stat membru în alt stat nu poate intra nici sub incidența noțiunii de capacitate tehnică și profesională a unui candidat sau a unui ofertant, în sensul articolului 58 alineatul (1) primul paragraf litera (c) din directiva menționată.
- 50 Această apreciere nu poate fi repusă în discuție de faptul că anexa XII partea II litera (g) la Directiva 2014/24 permite operatorilor economici să își dovedească capacitățile tehnice precizând măsurile privind managementul de mediu pe care le vor putea aplica pe parcursul executării contractului în discuție. Măsurile privind managementul de mediu astfel vizate de această dispoziție corespund într-adevăr unor măsuri pe care un operator economic intenționează să le aplice spontan.
- 51 În al doilea rând, articolul 70 din această directivă, intitulat „Condiții de executare a contractului”, prevede că autoritățile contractante pot stabili condiții speciale privind executarea unui contract, dacă acestea sunt legate de obiectul contractului, în sensul articolului 67 alineatul (3) din directiva menționată. Aceste condiții pot include aspecte economice, legate de inovare, de mediu, sociale sau legate de ocuparea forței de muncă.
- 52 În această privință rezultă că obligația de obținere a consimțământului autorităților competente ale statelor de expediere, de tranzit și de destinație înainte de transferul de deșuri, prevăzută la articolele 3-6 din Regulamentul nr. 1013/2006, ține de executarea contractului. Astfel, aceasta urmărește să stabilească condițiile speciale pentru a se ține seama de considerații legate de mediu și care trebuie să guverneze exportul de deșuri către un alt stat. În acest scop, această cerință nu poate fi opusă în mod util decât operatorilor economici care intenționează să exporte deșuri în alt stat.
- 53 În plus, prin această obligație, autoritatea contractantă îndeplinește cerințele articolului 18 alineatul (2) din Directiva 2014/24, potrivit căruia statele membre adoptă măsurile adecvate pentru a se asigura că, în executarea contractelor de achiziții publice, operatorii economici respectă în special obligațiile aplicabile în domeniul mediului instituite prin dreptul Uniunii.
- 54 În sfârșit, calificarea obligației menționate drept „condiție de executare a contractului” nu pare de natură să fragilizeze executarea contractului în discuție în litigiul principal. Astfel, faptul că un operator economic a exercitat deja activități sensibil echivalente cu cea vizată de contractul în discuție permite să se înțeleagă că acesta va fi apt să asigure executarea acestuia din urmă. În plus, așa cum a arătat Comisia Europeană în observațiile sale scrise, autoritatea contractantă s-ar fi putut proteja împotriva unui risc de neexecutare a contractului definind criterii de selecție de natură să reducă riscurile de neeliberare a consimțământului, în special prin valorificarea experiențelor anterioare în materie de transfer de deșuri periculoase.
- 55 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 18 alineatul (2), precum și articolele 58 și 70 din Directiva 2014/24 trebuie interpretate în sensul că, în cadrul unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziții publice de servicii de gestionare a deșeurilor, obligația unui operator economic care dorește să transfere deșuri dintr-un stat membru în alt stat de a dispune, în conformitate în special cu articolul 2 punctul 35 și cu articolul 3 din Regulamentul nr. 1013/2006, de consimțământul autorităților competente ale statelor vizate de acest transfer constituie o condiție de executare a contractului menționat.

Cu privire la a doua întrebare

- 56 Ținând seama de răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la a treia întrebare

- 57 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 70 din Directiva 2014/24 coroborat cu articolul 18 alineatul (1) din această directivă trebuie interpretat în sensul că se opune ca oferta unui ofertant să fie respinsă pentru simplul motiv că acesta nu face dovada, la momentul depunerii ofertei sale, că îndeplinește o condiție de executare a contractului în discuție.
- 58 Articolul 70 din Directiva 2014/24 prevede că condițiile de executare a contractului trebuie să fie indicate în invitația la procedura concurențială de ofertare sau în documentele achiziției.
- 59 Or, în speță, din decizia de trimitere rezultă, pe de o parte, că autoritatea contractantă nu a fost în măsură să aprecieze cantitatea exactă de deșuri periculoase care trebuie tratate și, pe de altă parte, că nu se contestă între părțile din litigiul principal că niciun document al achiziției nu impunea în mod expres ca consimțământul autorităților competente pentru transferul internațional de deșuri să fie anexat la ofertă.
- 60 Cu toate acestea, deși o autoritate contractantă trebuie, în principiu, să menționeze o condiție de executare în procedura concurențială de ofertare sau în documentele achiziției, omiterea unei astfel de mențiuni nu poate determina ca procedura de atribuire a contractelor să fie afectată de o neregularitate atunci când condiția de executare a contractului în discuție decurge în mod clar dintr-o reglementare a Uniunii aplicabilă activității vizate de contract și din alegerea unui operator economic de a nu executa contractul pe teritoriul statului în care se află autoritatea contractantă.
- 61 În această privință, potrivit articolului 4 din Regulamentul nr. 1013/2006, operatorul economic care intenționează să transfere deșuri, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) litera (a) sau (b) din acest regulament, trebuie să prezinte autorității competente de expediere, printre altele, documentele de notificare și de circulație, contractul pe care l-a încheiat cu destinatarul care urmează să fie însărcinat cu operațiunile de recuperare sau de eliminare a deșurilor notificate, precum și o garanție financiară sau o asigurare echivalentă. Astfel, aceste dispoziții presupun ca ofertantul să dispună de informații detaliate cu privire la cantitatea și la compoziția deșeurilor, la itinerarul transferului și la mijloacele de transport care vor fi utilizate în acest scop.
- 62 În plus, în temeiul articolului 58 din Directiva 2014/24, un ofertant este obligat, pentru a putea fi admis să participe la o procedură de atribuire a unui contract, să demonstreze că îndeplinește, la momentul depunerii ofertei sale, criteriile calitative de selecție enumerate la articolul 58 alineatul (1) primul paragraf literele (a)-(c) din această directivă. În schimb, el poate aștepta să i se atribue contractul pentru a face dovada că îndeplinește condițiile de executare a contractului. Astfel, criteriile calitative de selecție permit autorității contractante să nu admită să participe decât operatori economici ale căror capacități tehnice și profesionale, întemeiate pe experiența lor recentă, lasă să se înțeleagă că vor fi în măsură să execute contractul în discuție, obținând, dacă este nevoie, autorizațiile sau logistica necesare. În plus, a constrânge ofertanții să îndeplinească toate condițiile de executare a contractului încă de la prezentarea ofertei lor constituie o cerință excesivă, care riscă, așadar, să descurajeze acești operatori să participe la procedurile de achiziții publice și încalcă prin aceasta principiile proporționalității și transparenței, garantate la articolul 18 alineatul (1) din directiva menționată.
- 63 În aceste condiții, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că articolul 70 din Directiva 2014/24 coroborat cu articolul 18 alineatul (1) din această directivă trebuie interpretat în sensul că se opune ca oferta unui ofertant să fie respinsă pentru simplul motiv că acesta nu face dovada, la momentul depunerii ofertei sale, că îndeplinește o condiție de executare a contractului în discuție.

Cu privire la a patra întrebare

- 64 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 18, articolul 56 alineatul (1) primul paragraf litera (b), articolul 58 alineatul (1) litera (a) și articolul 58 alineatul (2) din Directiva 2014/24 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale care permite autorităților contractante să definească în documentele achiziției o procedură de evaluare a ofertelor prin care capacitatea ofertanților de a exercita activitatea profesională vizată de

contract va face sau nu va face obiectul unei verificări, în condițiile în care capacitatea este o condiție necesară pentru executarea legală a contractului, aspect de care autoritatea contractantă ar trebui să aibă cunoștință înainte de a întocmi documentele achiziției.

65 Această întrebare se întemeiază pe premisa că obligația operatorilor economici care doresc să transfere deșeuri dintr-un stat membru în alt stat de a dispune, în conformitate în special cu articolul 2 punctul 35 și cu articolul 3 din Regulamentul nr. 1013/2006, de consimțământul autorităților competente vizate ar constitui un criteriu de selecție calitativă, în sensul articolului 58 din Directiva 2014/24.

66 Or, din moment ce această obligație trebuie calificată drept condiție pentru executarea contractului, în sensul articolului 70 din această directivă, astfel cum reiese din răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a patra întrebare.

Cu privire la a cincea întrebare

67 Prin intermediul celei de a cincea întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 18 și articolul 42 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/24 trebuie interpretate în sensul că, într-un contract de achiziții publice de servicii de gestionare a deșeurilor, autoritățile contractante pot obține astfel de servicii în mod licit numai în cazul în care definesc în mod clar și precis în documentele achiziției cantitatea și compoziția deșeurilor, precum și celelalte condiții importante de executare a contractului.

68 Întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul procedurii instituite la articolul 267 TFUE beneficiază de o prezumție de pertinență. Respingerea de către Curte a unei cereri formulate de o instanță națională este posibilă numai atunci când este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea ori cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică ori atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate. Funcția conferită Curții în cadrul procedurii preliminară este aceea de a contribui la administrarea justiției în statele membre, iar nu de a formula opinii consultative cu privire la întrebări generale sau ipotetice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 mai 2017, Archus și Gama, C-131/16, EU:C:2017:358, punctele 41-43, precum și jurisprudența citată).

69 Or, pe lângă faptul că această întrebare este formulată în termeni abstracți și generali, decizia de trimitere nu conține un minim de explicații care să permită stabilirea unei legături între întrebarea menționată și litigiul principal.

70 În aceste condiții, întrebarea menționată este ipotetică și, în consecință, inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

71 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară:

- 1) **Articolul 18 alineatul (2), precum și articolele 58 și 70 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE trebuie interpretate în sensul că, în cadrul unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziții publice de servicii de gestionare a deșeurilor, obligația unui operator economic care dorește să transfere deșeuri dintr-un stat membru în alt stat de a dispune, în conformitate în special cu articolul 2 punctul 35 și cu articolul 3 din Regulamentul**

(CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșuri, de consimțământul autorităților competente ale statelor vizate de acest transfer constituie o condiție de executare a contractului menționat.

- 2) Articolul 70 din Directiva 2014/24 coroborat cu articolul 18 alineatul (1) din această directivă trebuie interpretat în sensul că se opune ca oferta unui ofertant să fie respinsă pentru simplul motiv că acesta nu face dovada, la momentul depunerii ofertei sale, că îndeplinește o condiție de executare a contractului în discuție.**

Semnături

* Limba de procedură: lituaniana.